

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.06- 05.01/184.00.1/Б /ВК3.2.2. – 2022
	Екземпляр № 1	Арк. 7 / 1

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
факультету гірничо-екологічного
«31» серпня 2022 р.,
протокол № 07

Голова Вченої ради

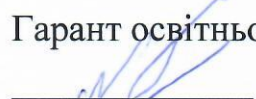
 Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГІРНИЧИЙ АУДИТ, РОЗРОБКА ТА ПОГОДЖЕННЯ ПРОЕКТНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ»

для здобувачів освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 184 «Гірництво»
освітньо-професійна програма «Маркшейдерська справа»
факультет гірничо-екологічний
кафедра маркшейдерії

Схвалено на засіданні
кафедри маркшейдерії
«29» серпня 2022 р.,
протокол № 07

В.о. завідувача кафедри маркшейдерії
 Сергій ІСЬКОВ

Гарант освітньо-професійної програми
 Андрій КРИВОРУЧКО

Розробники: доцент, КОТЕНКО Володимир

Житомир
2022 р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.06- 05.01/184.00.1/М/ВК3.3.1 /ВК3.3.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк _9_/2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 ECTS	Галузь знань: 18 “Виробництво та технології”	Цикл професійної підготовки / варіативна частина	
Модулів – 2	Спеціальність: 184 “Гірництво”	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2021-й	2021-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 10	Освітній рівень: “магістр”	Лекції	
		20 год.	_8_ год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	_8_ год.
		Лабораторні	
		___ год.	___ год.
		Самостійна робота	
		50 год.	_74_ год.
Індивідуальні завдання:			
___ год.			
Вид контролю:			
екзамен			

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.06- 05.01/184.00.1/М/ВК3.3.1 /ВК3.3.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк _9_/3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни “Гірничий аудит” є ознайомлення і засвоєння теоретичних і практичних питань, які пов’язані з процесом (процедурою) оцінки достовірності технічної звітності гірничого підприємства та відповідності його виробничої діяльності нормативним правовим актам і технічним вимогам.

Завдання вивчення дисципліни “Гірничий аудит” – ознайомити студентів зі змістом технічної документації гірничого підприємства а також нормативно-правових актів, що регламентують діяльність гірничо видобувних підприємств в області користування надрами.

✓ Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких **компетентностей**:

✓ ЗК1. Здатність до дій в новій ситуації, пов’язаній з роботою за фахом та вміння генерувати нові ідеї в сфері гірництва.

✓ ЗК2. Здатність спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.

✓ ЗК5. Розуміння необхідності дотримання норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.

✓ СК1. Уміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

✓ СК4. Здатність до розроблення проектної документації (технічне завдання, технічні пропозиції, ескізний проект, технічний проект, робочий проект) на гірничі та геобудівельні системи.

✓ СК5. Здатність до організації виробничих процесів і технічного керівництва системами та технологіями гірничих і геобудівельних підприємств.

✓ СК6. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності із основними нормативними документами, що стосуються маркшейдерської служби гірничого підприємства.

Програмні результати навчання:

РН1. Діяти в новій ситуації, пов’язаній з роботою за фахом та вміння генерувати нові ідеї в сфері гірництва.

РН2. Вільно спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.

РН3. Працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за фахом.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.06- 05.01/184.00.1/М/ВК3.3.1 /ВК3.3.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк. 9_ / 4

- РН5. Дотримуватися норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.
- РН6. Виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.
- РН8. Розробляти та реалізувати інноваційні продукти й заходи щодо вдосконалення та підвищення технічного рівня систем і технологій гірництва, забезпечення їх конкурентоспроможності.
- РН9. Розробляти проектну документацію (технічне завдання, технічні пропозиції, ескізний проект, технічний проект, робочий проект) на гірничі та геобудівельні системи.
- РН10. Організовувати виробничі процеси і технічне керівництво системами та технологіями

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Дозвільна документація на користування надрами.

Тема 1.1. Загальні відомості про аудиторську діяльність. Контроль та нагляд за раціональним використанням та охороною надр. Гірничий аудит, основні поняття та визначення. Плата гірничого підприємства за користування ресурсами надр і забруднення навколишнього природного середовища.

Тема 1.2. Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами. Види ліцензій на користування надрами. Контроль за дотриманням надрокористувачем ліцензійної угоди та спеціальних умов.

Тема 1.3. Порядок оформлення і надання гірничому підприємству (користувачу надрами) гірничого відводу. Перевірка документації про надання гірничому підприємству гірничого відводу.

Тема 1.4. Порядок оформлення і надання гірничому підприємству (користувачу надрами) земельного відводу. Аудит документації про надання підприємству земельного відводу.

Тема 1.5. Технічний проект гірничого підприємства і його відповідність фактичному стану гірничих робіт. Плани розвитку гірничих робіт та порядок їх погодження. Аудиторська перевірка відповідності фактичного стану гірничих робіт технічному проекту підприємства та планом розвитку гірничих робіт.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.06- 05.01/184.00.1/М/ВК3.3.1 /ВК3.3.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 9_/5

Змістовний модуль 2. Забезпечення раціонального і безпечного користування надрами.

Тема 2.1. Раціональне використання мінеральних ресурсів і охорона надр. Аудит стану мінерально-сировинної бази та забезпеченості гірничого підприємства запасами корисних копалин різних категорій. Видобування, погашення та списання запасів, облік втрат корисних копалин. Характеристика технічної документації гірничого підприємства про облік стану і руху запасів корисних копалин. Аудит технічної документації про видобуток і втрати корисних копалин і списання їх запасів з обліку гірничого підприємства.

Тема 2.2. Екологічна безпека гірничого підприємства. Рекультивация земель, порушених гірничими роботами. Аудит виконання планів рекультивации земель, порушених гірничими роботами, на гірничому підприємстві. Гірничо-екологічний моніторинг діяльності гірничого підприємства. Аудит інформації, отриманої при проведенні гірничо-екологічного моніторингу, та виконання заходів щодо усунення виявлених порушень екологічних.

Тема 2.3. Промислова безпека гірничого підприємства. Аудит технічної документації з організації та проведення спостережень за деформаціями гірських порід на розрізах і кар'єрах. Аудит технічної документації з організації та проведення спостережень за безпекою гірничих робіт у небезпечних зонах.

Тема 2.4. Ліквідація і консервація гірничих підприємств. Аудит гірничого підприємства, наміченого до ліквідації або консервації.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістовні модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практичні / Лабораторні	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
№1	Змістовий модуль 1.				
	Дозвільна документація на користування надрами				
	Тема 1.1. Загальні відомості про аудиторську діяльність. Контроль та нагляд за раціональним використанням та охороною надр.	10	2	1	7
	Тема 1.2. Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами.	11	2	2	7
	Тема 1.3. Порядок оформлення і надання гірничому підприємству (користувачу надрами) гірничого відводу.	10	3	2	7
Тема 1.4. Порядок оформлення і надання гірничому підприємству (користувачу надрами) земельного відводу.	11	3	2	7	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.06- 05.01/184.00.1/М/ВК3.3.1 /ВК3.3.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк _9_/6

	Тема 1.5. Технічний проект гірничого підприємства і його відповідність фактичному стану гірничих робіт.	11	2	2	5
	Разом змістовий модуль 1	54	12	9	33
	Змістовий модуль 2.				
	Забезпечення раціонального і безпечного користування надрами				
№2	Тема 2.1. Раціональне використання мінеральних ресурсів і охорона надр.	10	2	2	7
	Тема 2.2. Екологічна безпека гірничого підприємства.	9	2	2	4
	Тема 2.3. Промислова безпека гірничого підприємства.	9	2	2	4
	Тема 2.4. Ліквідація і консервація гірничих підприємств.	9	2	5	2
	Разом змістовий модуль 2	36	8	11	17
	ВСЬОГО	90	20	20	50

5. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1.1. Загальні відомості про аудиторську діяльність. Контроль та нагляд за раціональним використанням та охороною надр.	2
2.	Тема 1.2. Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами.	4
3.	Тема 1.3. Порядок оформлення і надання гірничому підприємству (користувачу надрами) гірничого відводу.	2
4.	Тема 1.4. Порядок оформлення і надання гірничому підприємству (користувачу надрами) земельного відводу.	2
5.	Тема 1.5. Технічний проект гірничого підприємства і його відповідність фактичному стану гірничих робіт.	2
6.	Тема 2.1. Раціональне використання мінеральних ресурсів і охорона надр.	2
7.	Тема 2.2. Екологічна безпека гірничого підприємства.	2
8.	Тема 2.3. Промислова безпека гірничого підприємства.	2
9.	Тема 2.4. Ліквідація і консервація гірничих підприємств.	2
	РАЗОМ	20

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.06- 05.01/184.00.1/М/ВК3.3.1 /ВК3.3.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк. 9_/7

6. Завдання для самостійної роботи

7. Індивідуальні завдання

1. Види користування надрами. Плата суб'єктів господарської діяльності за користування надрами.
2. Порядок державного нагляду і контролю за користування надрами.
3. Порядок отримання спеціального дозволу на користування надрами.
4. Ліцензійні умови користування надрами, як складова частина спеціального дозволу на користування надрами.
5. Порядок оформлення і отримання гірничим підприємством гірничого відводу.
6. Порядок отримання і оформлення гірничим підприємством земельного відводу.
7. Структура і зміст технічного проекту розробки родовища корисної копалини.
8. Порядок експертизи технічного проекту розробки родовища корисної копалини.
9. Порядок складання і погодження плану розвитку гірничих робіт.
10. Оцінка відповідності сучасного стану гірничих робіт технічному проекту розробки родовища корисної копалини і плану розвитку.
11. Оцінка мінерально-сировинної бази гірничого підприємства.
12. Порядок обліку, погашення та списання запасів корисної копалини.
13. Порядок складання і погодження проекту рекультивациі земель порушених гірничими виробками.
14. Гірничо-екологічний моніторинг діяльності гірничого підприємства.
15. Порядок оформлення і погодження технічної документації на виконання робіт з підвищеною небезпекою.
16. Гірничий аудит гірничого підприємства наміченого до ліквідації або консервації.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни “Гірничий аудит” рекомендується використовувати наступні методи і форми контролю:

1. Для контролю засвоєння лекційного матеріалу: письмові модульні контрольні роботи; поточне тестування; оцінка за індивідуальне науково-дослідне завдання; підсумковий тестовий залік.
2. Для контролю і оцінювання практичних занять: модульні практичні роботи, оцінка за семінарські виступи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.06- 05.01/184.00.1/М/ВКЗ.3.1 /ВКЗ.3.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк _9_/8

9. Схема нарахування балів

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ *	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4			
60					40						
12	12	12	12	12	10	10	10	10	10*	100	

* Примітка: ІНДЗ – Індивідуальне науково-дослідне завдання може отримати кожний студент (за бажанням) з метою підвищення кількості набраних балів.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі форми навчальної діяльності, що оцінюються. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент протягом вивчення дисципліни (за семестр), за поточне тестування, модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань, оцінку (бали) за ІНДЗ – становить 10 балів.

10. Рекомендована література

Базова:

1. Кодекс України про надра від 27.07.1994 №132/94-ВР.
2. Гірничий закон України від 06.10.1999 №1127-XIV.
3. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами” від 30.05.2011 №615.
4. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про порядок надання гірничих відводів” від 27.01.1995 №59.
5. Указ Президента України “Про Положення про Державну геологічну службу геології та надр України” від 06.04.2011 №391/2011.
6. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку здійснення державного геологічного контролю” від 14.12.2011 №1294.

Інформаційні ресурси

1. ВР України: www.rada.gov.ua
2. КМ України: <http://www.kmu.gov.ua/control>
3. Державна служба геології: <http://www.geo.gov.ua>
4. ДНВП Геоінформ України: <http://www.geoinf.kiev.ua>
5. ДКЗ України: <http://www.dkz.gov.ua>
6. Держгірпромнагляд України: <http://dnop.gov.ua/index.php/uk>
7. Міністерство екології та природних ресурсів України: <http://www.menr.gov.ua>